

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2024-03-19
Meddelad i Uppsala

Mål nr
7947-23

KLAGANDE

[REDACTED]

MOTPART

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommuns beslut
2023-11-22

SAKEN

Bistånd enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje kommun (kommunalförbundet) beslutade den 22 november 2023 att avslå [REDACTED] ansökan om bistånd i form av bostad med särskild service. Som skäl för beslutet angav nämnden att behovet kan tillgodoses på annat sätt genom en mindre ingripande insats än det som bostad med särskild service innebär. [REDACTED] stödbehov bedöms inte heller vara omfattande nog och han bedöms uppnå en skälig levnadsnivå utan ansökt bistånd.

[REDACTED] att han ska beviljas det sökta biståndet och anför bl.a. följande. Han har funktionsnedsättning och hans funktioner i vardagen är mycket nedsatta. Han klarar inte ett boende på egen hand och har behov av personal som har kunskap om psykisk sjukdom. Han har tidigare varit vårdad inom psykiatrin och är nu i stort behov av ett gruppboende efter vistelse på behandlingshem.

Kommunalförbundet vidhåller sitt beslut och anför huvudsakligen följande. Enligt inkommen information har [REDACTED] psykisk ohälsa som härleds från missbruk. Det finns ingen information som styrker en psykiatrisk diagnos och det bedöms inte helt klarlagt att han har en varaktig psykisk funktionsnedsättning. Det är inte styrkt att han har ett så omfattande behov under dygnets alla timmar att han är i behov av insats i form av placering på boende med personalstöd dygnet runt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Rättslig reglering m.m.**

Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning och för sin

livsföring i övrigt. Den enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå. Biståndet ska utformas så att det stärker hans eller hennes möjligheter att leva ett självständigt liv. Detta framgår av 4 kap. 1 § SoL.

Av 5 kap. 7 § SoL framgår att socialnämnden ska verka för att människor som av fysiska, psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Socialnämnden ska medverka till att den enskilde får bo på ett sätt som är anpassat efter hans eller hennes behov av särskilt stöd. Kommunen skall inrätta bostäder med särskild service för dem som till följd av sådana svårigheter som avses i första stycket behöver ett sådant boende.

Huvudinriktningen när det gäller omsorger om äldre och personer med olika slags funktionshinder är att förstärka möjligheterna till eget boende. Detta bör vara utgångspunkten även i de fall den enskilde har omfattande behov av tillsyn, omvårdnad och vård. När behovet av tillsyn eller kraven på trygghet och säkerhet inte längre kan tillgodoses i det egna hemmet bör det finnas möjligheter att flytta till en särskild boendeform. En helhetsbedömning ska göras vid prövningen där även sociala och psykologiska faktorer ska beaktas (se prop. 1996/97:124 s. 89 och rättsfallet RÅ 2007 ref. 86).

Vid bedömningen av vilken insats som kan komma i fråga måste en sammanvägning göras av olika omständigheter såsom den önskade insatsens lämplighet som sådan, kostnaderna för den önskade insatsen i jämförelse med andra insatser samt den enskildes önskemål. Det finns inte en obegränsad frihet för den enskilde att välja sociala tjänster oberoende av kostnad. I både kommunens och den enskildes intresse ligger att biståndet ska utformas så att det svarar mot det mål man vill uppnå. Oftast innebär detta att det råder samstämmighet mellan den enskilde och tjänstemannen om lämplig insats. I de fall detta inte är möjligt måste tolkningen av begreppet skälig levnadsnivå ske mot bakgrund av rättighetsbestämmelsens grundläggande syfte, dvs. en yttersta

garanti för medborgarnas livsföring i olika avseenden. Detta utesluter emellertid inte att kommunen när likvärdiga insatser finns att tillgå, ges möjlighet att välja det billigaste alternativet (prop. 2000/01:80 s. 90 f).

Förvaltningsrättens bedömning

Av utredningen i målet framgår bland annat följande.

I funktionsbedömning i september 2023 av arbetsterapeut bedöms [REDACTED] arbetsförmåga som helt nedsatt. Han anges ha en beroendediagnos och en övrig diagnos. Han bor hos sin mamma, som vid tillfället är bortrest utomlands ett antal veckor. Han kliver upp mellan klockan sju och nio på morgonen, äter tre gånger per dag, han uppbär försörjningsstöd som han hanterar helt själv och han sköter sin hygien självständigt. I läkarintyg från oktober 2023 anges att [REDACTED] lider av ett långvarigt substansberoende och är i aktivt missbruk. Han saknar förmåga att vara missbruksfri utan mycket strama ramar runt sig. Han påverkas fortfarande av psykisk ohälsa trots omfattande medicinering och kontakt med sjukvården tre till fem gånger per vecka. Det bedöms vara hög risk för återfall i kriminalitet och våldsriskerna är inte försumbara. Funktionerna i vardagen är påtagligt nedsatta. Det bedöms att [REDACTED] inte kan klara ett eget boende på mycket lång sikt. För att han ska kunna klara sig och fungera på ett prosocialt vis behövs tydlighet, förutsägbarhet, stöd dygnet runt av personal med gott tålamod och kunskap om både beroendesjukdom och psykisk sjukdom.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Av utredningen i målet framgår det att [REDACTED] har behov av stöd och hjälp. Han har en omfattande sjukdomsbild, men det är i dagsläget inte klarlagt att han har en varaktig psykisk funktionsnedsättning. Han planerar i stort sin dag självständigt vad avser mat, hygien, ekonomi och myndighetskontakter.

Vid en sammantagen bedömning anser förvaltningsrätten att [REDACTED] behov av stöd inte kan anses vara av sådan omfattning att det i dagsläget krävs bistånd i form av bostad med särskild service för att han ska uppnå en skälig levnadsnivå.

Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att [REDACTED] behov kan tillgodoses på annat sätt än genom ett särskilt boende. Kommunalförbundet har därför haft fog för sitt beslut och överklagandet ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-03)

Robert Hygrell
förvaltningsrättsfiskal

Nämndemännen Örjan Andersson, Eva Okfors och Anders Rydell har deltagit i avgörandet.

Målet har beretts av föredragande juristen Paul Eskilsson.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.